

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI)

den 19.-20. marts 2012

1. Reformpakke om den fælles landbrugspolitik:

- Forenkling

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Formandskabet har lagt op til en diskussion på Rådsmødet den 19.-20. marts 2012 om forenklingsmuligheder i forbindelse med reformen af den fælles landbrugspolitik. Diskussionen vil tage udgangspunkt i et oplæg fra formandskabet om dette emne.

Baggrund

Formandskabet ønsker en udveksling af synspunkter vedrørende forenklingsmulighederne i den fremtidige landbrugspolitik.

Sagen er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19.-20. marts 2012 med henblik på udveksling af synspunkter.

Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Formål og indhold

Kommissionen fremsendte den 12. oktober 2011 forslag om reform af den fælles landbrugspolitik. I forbindelse med Kommissionens præsentation af reformpakken i Rådet har en række medlemsstater rejst spørgsmål om, hvorvidt Kommissionens forslag indebærer en forenkling af den fælles landbrugspolitik. Der er ligeledes rejst tvivl om, hvorvidt de af Rådet anbefalede principper om forenkling, som 26 medlemsstater støttede på rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 17. marts 2011, er blevet fulgt. Disse principper er følgende:

- Den fælles landbrugspolitik skal i perioden 2014-2020 samlet blive billigere og enklere for de nationale myndigheder at administrere. Ydermere skal de administrative omkostninger for støttemodtagerne reduceres. Enhver stigning i omkostninger eller kompleksitet vedrørende særlige foranstaltninger kan kun være berettiget, såfremt fordelene opvejer omkostningerne.
- En risikobaseret fremgangsmåde bør anvendes på alle kontroller for både administrationen og støttemodtagerne. Det betyder, at kontrollen reduceres, når administrationen har vist, at man har et velfungerende kontrolsystem, eller støttemodtageren har haft nogle gode kontrolresulta-

ter. Tilsvarende vil kontrollen, som det allerede er tilfældet i dag, blive øget, hvis der opstår systemiske problemer.

- Medlemsstaterne skal have mulighed for skøn og fleksibilitet, særligt i relation til landdistriktsprogrammet. Endvidere skal det være muligt at definere kriterier for kontrol, overvågning og evaluering på en måde, som passer til de enkelte medlemsstaters særlige omstændigheder, hvis det kan påvises, at de ønskede politiske resultater kan opnås. Dermed tilstræbes en resultatorienteret tilgang i modsætning til en procesorienteret tilgang.
- Der skal være større proportionalitet i forbindelse med kontrol og sanktioner.
- Der skal sikres fuld gennemsigtighed og klarhed over opgaver og ansvar. Endvidere skal der indføres mekanismer for at tilvejebringe den nødvendige klarhed, hvis der er usikkerhed om fortolkning af EU-krav.
- Brugen af teknologi skal maksimeres og tilskyndes.

På Rådets opfordring har Landbrugskommissæren den 10. november 2011 sendt et brev til alle medlemsstater. Heri oplistede de elementer i reformforslaget, der af Kommissionen betragtes som forenklinger. Her fremhæves særligt støtteordningen for små landbrug som en væsentlig forenkling i forslaget om direkte betalinger. Det samme er tilfældet med introduktionen af én ny grundbetalingsordning for alle medlemsstater, fjernelse af særlige betalingsrettigheder, fjernelse af graduering samt harmonisering af de koblede støtteordninger. Kommissionen tilkendegiver dog, at visse politiske elementer (som for eksempel grønning) vil medføre øgede administrative omkostninger, men at det er forsøgt at finde enkle løsninger hertil.

I relation til den fælles markedsordning fremhæver Kommissionen, at det er en administrativ lettelse at give afkald på sukkerkvoterne samt på visse støtteordninger. Hvad angår den horisontale forordning anføres det, at harmonisering af forvaltnings- og kontrolregler for den direkte støtte (søjle I) og for landdistriktspolitikken er en forenkling. Kommissionen anfører også, at medlemsstater med vel fungerende kontrolsystemer vil få reduceret antallet af kontroller på bedrifterne. Visse krydsoverensstemmelseskrav fjernes og en række regler sammenskrives. I relation til forslag om landdistriktspolitikken fremhæver Kommissionen blandt andet, at fjernelse af akserne og mere fleksibilitet vedrørende Leader-programmet er at betragte som forenklinger.

Formandskabet har udarbejdet en note om forenkling, hvori de seneste års forenklingstiltag i relation til den fælles landbrugspolitik er gennemgået. I noten opfordres medlemsstaterne endvidere til at fokusere på forenkling i relation til de igangværende reformdrøftelser og i øvrigt fremkomme med konkrete forenklingsforslag. Formandskabet vil opfordre fremtidige formandskaber til, at Rådet (landbrug og fiskeri) vender tilbage til spørgsmålet om forenkling som led i reformen, inden dens vedtagelse.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om sagen, men Europa-Parlamentet har den 18. maj 2010 vedtaget en beslutning om forenkling af den fælles landbrugspolitik. Denne tager udgangspunkt i

Kommissionens tidligere meddelelse om forenkling KOM (2009) 128 ”En forenklet landbrugspolitik for Europa til fordel for alle”. I beslutningen understreger Europa-Parlamentet nødvendigheden af forenkling med henblik på at nedbringe gennemførelsesomkostninger for EU's institutioner, medlemsstater og støttemodtagere. Europa-Parlamentet lægger speciel vægt på forenkling af krydsoverensstemmelse, direkte betalinger, udvikling af landdistrikter og dyreidentifikation.

Endvidere har Europa-Parlamentet den 8. juli 2010 vedtaget en beslutning om fremtiden for den fælles landbrugspolitik efter 2013. Heri understreges det, at udformningen og gennemførelsen af den nye fælles landbrugspolitik primært bør bygge på enkelhed, proportionalitet, gennemsigtighed, begrænsning af bureaukrati og mindskning af administrative byrder for landbrugerne.

Konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv statsfinansielle, administrative eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

Høring

Sagen har været forelagt § 2-udvalget (landbrug).

Landbrug & Fødevarer pointerer, at det er meget vigtigt, at forenklingsøvelserne også tager højde for, at landbrugspolitikken skal være let at administrere på de enkelte bedrifter, da det ofte volder den enkelte landmand stort besvær at administrere de forskellige ordninger. Krydsoverensstemmelse og direkte betalinger er kendte eksempler, men også de forskellige landdistriktstiltag kan være særdeles komplicerede. Helt konkret nævner Landbrug & Fødevarer følgende muligheder for forenkling: Fjernelse af det nuværende markbloksystem; mindre komplicerede regler for permanente græsarealer og endelig et mere proportionalt forhold mellem forseelse og sanktion ved overtrædelse af krydsoverensstemmelseskravene. Hvad sidstnævnte angår, bestemmes sanktionens størrelse ikke på baggrund af forseelsen, men på baggrund af hvor meget støtte landmanden modtager.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark arbejder aktivt for at forenkle den fælles landbrugspolitik og finder, at det særligt i forbindelse med udformningen af reglerne for den fremtidige fælles landbrugspolitik efter 2013 er vigtigt at fokusere på forenkling.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at der vil være en positiv holdning til øget forenkling i den fremtidige fælles landbrugspolitik fra stort set alle medlemsstater, og at der vil blive efterspurgt forenkling af en række elementer i Kommissionens reformforslag. En række medlemsstater har endvidere fremhævet, at behovet for forenklinger er særligt presserende i lyset af den økonomiske krise.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Udkastet til de seks forenklingsprincipper har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 22. februar 2011 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 17. marts 2011, jf. samlenotat oversendt den 24. februar 2011.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat om forslaget til Folketingets Europaudvalg den 25. juli 2011.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

7. Reformpakke om den fælles landbrugspolitik:

- Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning nr. 73/2009 for så vidt angår anvendelsen af direkte betalinger til landbrugere for 2013 KOM (2011) 630

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen fremlagde den 12. oktober 2011, som led i reformpakken, forslag om en overgangsordning for direkte betalinger, der skal gælde i 2013, idet visse elementer i den nuværende forordning for direkte betalinger kun går til og med 2012. Idet den nye ordning, jævnfør Kommissionens reformforslag, skal finde anvendelse fra 1. januar 2014 foreslås det med nærværende forslag at tilpasse den gældende forordning om direkte betalinger, så denne kan anvendes i 2013. Det foreslås at fastsætte nettolofterne for de direkte betalinger for støtteåret 2013 på samme niveau som i 2012 og at fastsætte en tilpasningsmekanisme svarende til den hidtil gældende graduering for på den måde at sikre kontinuitet i støtteniveauet.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2011) 630 af 12. oktober 2011 fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) 73/2009, for så vidt angår anvendelsen af direkte betalinger til landbrugere for 2013. Forslaget er oversendt til Rådet den 18. oktober 2011 i en dansk sprogudgave.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2 og kan vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Forslaget forventes vedtaget på et kommende rådsmøde.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

I den nuværende forordning for direkte betalinger til landbrugerne er der fastsat et loft over udbetalingerne frem til og med kalenderåret 2012. Eftersom reformen af den fælles landbrugspolitik (inklu-

sive forordningen for direkte betalinger) først træder i kraft fra og med 2014, er der brug for et overgangsforslag for at sikre et uændret støtteniveau til landbrugerne. I nærværende forslag har Kommissionen derfor fremsat forslag om at fastsætte nettolofter for de direkte betalinger for kalenderåret 2013.

De foreslåede lofter tager udgangspunkt i lofterne for 2012. Det er dog nødvendigt at justere disse lofter, idet obligatorisk graduering (overflytning af midler fra søjle I til søjle II) bortfalder som følge af reformen af den fælles landbrugspolitik. Følgelig foreslår Kommissionen en tilpasningsmekanisme i form af en reduktion, som svarer til gradueringen, som det kendes under den nuværende forordning for direkte betalinger, for på den måde at sikre kontinuitet i støtteniveauet. De foreslåede reduktioner stemmer således overens med de procentsatser, der pt. bruges ved graduering. Det vil sige 10 % i støttebeløb mellem 5.000-300.000 € og yderligere 4 % i støttebeløb over 300.000 €. EU10 fritages for reduktion i støttebeløb op til 300.000 €, hvorefter der reduceres med 4 % som gældende for EU15. I 2013 er EU10 fuldt indfaset, men fritages fortsat for reduktion i støttebeløb op til 300.000 €. Rumænien og Bulgarien er ikke omfattet, da deres støtteniveau for de direkte betalinger fortsat er under indfasning.

Ved fastsættelsen af nettolofterne tages i øvrigt højde for indfasningen af den direkte støtte i de nye medlemsstater, ophøret af muligheden for frivillig modulation (det vil sige muligheden for at medlemsstaterne frivilligt overflytter midler mellem søjlerne, hvilket er muligt i det Forende Kongerige og Portugal, men benyttes alene i det Forenede Kongerige), ophøret af muligheden for overførsel af uudnyttede budgetmidler til landdistriktsprogrammer og overførsel fra markedsordningen for vin.

Finansiell disciplin (degressivitet) under den gældende forordning kræver, at alle landbrugeres støttebeløb reduceres, såfremt budgettet til direkte betalinger, eksklusiv en sikkerhedsmargen på 300 mio. €, forventes overskredet. Denne sikkerhedsmargen er ikke ført videre i 2013-forslaget, men reglerne om degressivitet videreføres derudover uændret.

De nye medlemsstater har frem til og med 2012 under indfasningen af den direkte støtte efter godkendelse af Kommissionen haft mulighed for at yde nationalt finansierede tillæg til EU-betalingerne. Dette kaldes nationale supplerende betalinger. Denne mulighed er ikke videreført med forslaget.

Kommissionens overgangsforslag om anvendelsen af direkte betalinger til landbrugere for 2013 skal træde i kraft fra 1. januar 2013.

Udtalelser

Europa-Parlamentets landbrugsudvalg har d. 9. februar 2012 fremsendt udkast til en fælles udtalelse til Rådet. På baggrund af dette forventes Europa-Parlamentet ikke at have ændringer til Kommissions forslag.

Konsekvenser

Kommissionens forslag forventes ikke at have konsekvenser for EU-budgettet, ligesom forslaget ikke forventes at have statsfinansielle, lovgivningsmæssige eller administrative konsekvenser.

Høring

Det forventede forslag har været forelagt § 2-udvalget (landbrug) ved møde den 5. oktober 2011 sammen med det forventede forslag vedrørende direkte betalinger (KOM (2011) 625). Ved den lejlighed havde udvalget ikke særskilte bemærkninger til forslaget. Forslaget har senere været i skriftlig høring sammen med forslaget for direkte betalinger. Heller ikke her har udvalget haft specifikke kommentarer til forslaget.

På mødet i § 2-udvalget den 5. marts 2012 bemærkede Landbrug & Fødevarer, at man kan støtte forslaget med henblik på at sikre en overgangsløsning for 2013.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Fra dansk side kan man støtte Kommissionens forslag eller et kompromis, der kan støttes af et flertal af medlemsstaterne. Regeringen vil være positivt indstillet over for en eventuel forlængelse af mekanismen for frivillig modulation. Endvidere vil regeringen være positivt indstillet over for eventuelle ændringer, således at de nye medlemsstater kan undgå en reduktion af den direkte støtte i 2013 sammenlignet med 2012. Regeringen lægger dog vægt på, at forslaget med eventuelle ændringer ikke forgriber forhandlingerne om EU's flerårige finansielle ramme.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at et kvalificeret flertal af medlemsstater vil kunne tilslutte sig Kommissionens forslag. Der vil dog formentlig blive fremsat ønske om at videreføre muligheden for frivillig modulation. Henset til Kommissionens forslag om reform af forordningen for direkte betalinger, der vil indebære stigende betalinger fra 2014 og frem, finder visse nye medlemsstater det uacceptabelt, at det i 2013 ikke vil være muligt at yde nationale supplerende betalinger, da dette kan indebære en reduktion i støtteniveauet sammenlignet med 2012.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Det forventede forslag har tidligere sammen med det forventede forslag om reform af forordningen for direkte betalinger (KOM (2011) 625) været forelagt Folketingets Europaudvalg 14. oktober 2011 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 20.-21. oktober 2011, jf. samlenotat oversendt 6. oktober 2011.

Der er oversendt samlet grundnotat om nærværende forslag og forslaget om reform af forordningen for direkte betalinger (KOM (2011) 625) til Folketingets Europaudvalg den 8. november 2011.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat om forslaget til Folketingets Europaudvalg den 29. september 2011.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

9. Reformpakke om den fælles landbrugspolitik:

- Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning nr. 1234/2007 for så vidt angår enkeltbetalingsordningen og støtte til vinavlere

KOM (2011) 631

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen fremlagde den 12. oktober 2011 forslag til ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007 for så vidt angår enkeltbetalingsordningen og støtte til vinavlere. Forslaget er en del af den samlede reform af den fælles landbrugspolitik og indebærer en opstramning af de traditionelt vinproducerende landes muligheder for at overføre midler mellem de forskellige dele af den fælles landbrugspolitik. En række af de pågældende medlemsstater har mulighed for at gennemføre EU-finansierede støtteprogrammer til fordel for vinsektoren. Forslaget indebærer, at de pågældende medlemsstater senest den 1. december 2012 én gang for alle skal afgøre, om de vil overføre hele eller dele af de midler, der er afsat vinstøtteprogrammer til enkeltbetalingsordningen. P.t. har de pågældende medlemsstater mulighed for at foretage sådanne overførsler hvert år.

Baggrund

Kommissionen fremlagde 12. oktober 2011 sine forslag til reform af den fælles landbrugspolitik, herunder KOM (2011) 631 om forslag til forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007, for så vidt angår enkeltbetalingsordningen og støtte til vinavlere. Forslaget er modtaget i en dansk sprogudgave den 18. oktober 2011.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 42, stk. 1, og 43, stk. 2 og kan vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure.

Forslaget forventes vedtaget på et kommende rådsmøde.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Forslaget regulerer de allerede eksisterende muligheder for at overføre midler imellem de forskellige dele af landbrugspolitikken. Det foreslås, at medlemsstaterne én gang for alle senest den 1. december 2012 skal tage stilling til, i hvilket omfang, de vil overføre EU-støtte fra de sektorspecifikke vinordninger til udbetaling af afkoblet støtte under den direkte støtte (den nuværende enkeltbetalingsordning).

Under de nuværende regler kan medlemsstaterne overføre støttemidler til enkeltbetalingsordningen én gang om året. Overførslen medfører en tilsvarende reduktion af de midler, der er til rådighed i vinordningerne. Pt. benytter fem medlemsstater sig af muligheden for at overflytte midler.

Kommissionen har desuden oplyst, at systemet med løbende adgang til overførsel af midler er budgetmæssigt og administrativt tungt. Dette gælder navnlig med hensyn til overvågningen af de midler, der tildeles til enkeltbetalingsordningen.

Det er ikke afklaret, hvorledes de midler, medlemsstaterne eventuelt vælger at overføre, skal fordeles. Hidtil er de overførte midler forblevet i vinsektoren efter overførsel til enkeltbetalingsordningen. Den igangværende reform af forordningen for direkte betalinger opererer med en udjævning af alle betalingsrettigheders værdi frem mod 2019. Det er uvist om de midler, der overføres fra vinsektoren, også er omfattet af denne udjævning. I givet fald vil de overførte midler skulle fordeles imellem alle landbrugssektorer.

Danmark har ikke adgang til støtteordningerne for vinsektoren og har dermed heller ikke mulighed for at overføre midler.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Konsekvenser

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle konsekvenser eller administrative konsekvenser for det offentlige. Forslaget vurderes isoleret set ikke at have konsekvenser for EU's budget. En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Høring

Forslaget har været forelagt for § 2-udvalget (landbrug) ved møde den 5. oktober 2011 sammen med det forventede forslag vedrørende den fælles markedsordning (KOM (2011) 626) og det forventede forslag vedrørende fastsættelse af støtte og restitutioner (KOM (2011) 629). Forslaget har efterfølgende været forelagt for § 2-udvalget (landbrug) ved møde den 5. marts 2012. Udvalget har ikke haft bemærkninger til forslaget.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen kan støtte forslaget vedrørende støtte til vin og enkeltbetalingsordningen, idet regeringen lægger vægt på, at forslaget er en teknisk-administrativt begrundet ændring, som ikke har EU-budgetmæssige konsekvenser. Henset til, at reformen af den fælles landbrugspolitik ventes vedtaget efter nærværende forslag, vil regeringen kunne acceptere, at medlemsstaterne med en tilpasning af

forslaget også efter 1. december 2012 får mulighed for at tage beslutning om overførsel af midler til enkeltbetalingsordningen.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget fik generelt en blandet modtagelse, idet en række af de berørte vinproducerende medlemsstater havde betænkeligheder med hensyn til indhold og timing. Det blev fremført, at medlemsstaterne først kan tage stilling til, om de ønsker at overføre midler, når de kender resultatet af forhandlingerne om Kommissionens forslag om direkte betalinger. Dette resultat forventes først at foreligge, når tidsfristen for overførsel er overskredet. Hvis der tages hånd om denne problemstilling, vurderes det, at hovedparten af medlemsstaterne ikke vil modsætte sig en vedtagelse af forslaget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Det forventede forslag har tidligere sammen med det forventede forslag om reform af fusionsmarkedsordningen (KOM (2011) 626) og det forventede forslag vedrørende fastsættelse af støtte og restitutioner (KOM (2011) 629) været forelagt Folketingets Europaudvalg 14. oktober 2011 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 20.-21. oktober 2011, jf. samlenotat oversendt 6. oktober 2011.

Der er oversendt samlet grundnotat om nærværende forslag, forslaget om reform af fusionsmarkedsordningen (KOM (2011) 626) og forslaget vedrørende fastsættelse af støtte og restitutioner (KOM (2011) 629) til Folketingets Europaudvalg den 8. november 2011.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

10. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om særlige foranstaltninger på landbrugsområdet til fordel for de mindre øer i Det Ægæiske Hav KOM (2010) 767

Nyt notat.

Resumé

I henhold til den fælles landbrugspolitik drager de mindre øer i Det Ægæiske Hav fordel af en særlig ordning for støtte til lokal produktion og forsyning af vigtige landbrugsprodukter.

Kommissionen har foreslået mindre ændringer til den gældende forordning for at tilpasse den til Lisabon-traktaten samt for at forenkle og præcisere de gældende regler. Kommissionens forslag har ingen budgetmæssige konsekvenser for EU-budgettet. Europa-Parlamentet har i oktober 2011 fremsat flere ændringer til Kommissionens forslag, blandt andet en forøgelse af bevillingsrammen på ca. 7,2 mio. € årligt.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2010) 767 af 17. december 2010 fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om særlige foranstaltninger på landbrugsområdet til fordel for de mindre øer i Det Ægæiske Hav. Forslaget er oversendt til Rådet den 17. december 2010 i en dansk sprogudgave.